

Sygn. akt VII U 1006/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

L., 9 czerwca 2023 roku

Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący-sędzia Agnieszka Błach-Jóźwik

po rozpoznaniu 9 czerwca 2023 roku na posiedzeniu niejawnym

sprawy

z wniosku **R. N.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.**

o zasiłek pogrzebowy

w wyniku odwołania od decyzji z 19 października 2021 roku

znak: (...) nr sprawy: (...)

oddala odwołanie;

przyznaje adw. E. P. od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie kwotę 135 (sto trzydzieści pięć) zł, powiększoną o kwotę podatku od towarów i usług wyliczoną według stawki podatku obowiązującej dla tego rodzaju czynności na podstawie przepisów o podatku od towarów i usług – tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej R. N. z urzędu.

VII U 1006/21

UZASADNIENIE

29 października 2021 roku R. N. wniosła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. z 19 października 2021 roku, odmawiającej jej zasiłku pogrzebowego po zmarłym 2 sierpnia 2021 roku bracie A. N. – podnosząc, że brat przez kilka lat opłacał składki rentowo-emerytalne i z tych składek można pokryć zasiłek pogrzebowy, natomiast ona poniosła koszty pochówku, na co przedstawiła stosowne dokumenty.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wnosił o oddalenie odwołania, podtrzymując stanowisko zajęte w zaskarżonej decyzji z 19 października 2021 roku (znak: (...), którą – na podstawie art. 77 ust. 1-3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. poz. 291/2021) i § 16 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowych (Dz. U. z 2011r., Nr 237, poz. 1412) – postanowił odmówić R. N. prawa do zasiłku pogrzebowego po zmarłym 2 sierpnia 2021 roku A. N..

W odpowiedzi na odwołanie wskazano, że zmarły A. N. na dzień zgonu, tj. na dzień 2 sierpnia 2021 roku, nie był objęty ubezpieczeniami rentowymi na podstawie ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, nie miał ustalonego prawa do emerytury lub renty i nie spełniał warunków do ich uzyskania i pobierania. Natomiast wnioskodawczyni na dzień zgonu członka rodziny nie podlegała ubezpieczeniom społecznym, w tym rentowemu.

Ponadto w złożonej dokumentacji brak jest udokumentowanych poniesionych kosztów za zakup dla zmarłego A. N. urny lub trumny. W związku z tym brak jest podstaw do przyznania zasiłku pogrzebowego.

Ustalony w toku postępowania stan faktyczny był następujący.

A. N., brat R. N., zmarły 2 sierpnia 2021 roku, w okresach:

- od 1 marca do 26 maja 1999 roku – podlegał wyłącznie ubezpieczeniu zdrowotnemu jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku;

- od 1 września do 4 października, od 25 października do 8 listopada i od 2 do 7 grudnia 2000 roku – podlegał ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu jako osoba wykonująca odpłatnie pracę na podstawie skierowania do pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania;

- od 20 marca do 25 lipca 2001 roku, od 23 czerwca do 20 października 2003 roku, od 17 maja do 28 czerwca 2005 roku – podlegał wyłącznie ubezpieczeniu zdrowotnemu jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku;

- od 11 do 31 maja 2015 roku – podlegał obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu i zdrowotnemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu jako osoba wykonująca umowę agencyjną, umowę zlecenie lub umowę o świadczenie usług;

- od 7 sierpnia do 20 grudnia 2017 roku – podlegał ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu jako osoba wykonująca odpłatnie pracę na podstawie skierowania do pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania;

- od 31 sierpnia 2018 roku do 9 czerwca 2019 roku – podlegał wyłącznie ubezpieczeniu zdrowotnemu jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku

- od 19 listopada 2019 roku do 6 lutego 2021 roku – podlegał obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu (emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu, chorobowemu) i zdrowotnemu, jako pracownik podlegający obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu.

(okoliczności niesporne, p. pismo pozwanego – k. 52-53)

Pogrzeb A. N. odbył się 23 września 2021 roku na cmentarzu parafialnym Parafii Rzymskokatolickiej pw. Miłosierdzia Bożego w P..

20 września 2021 roku R. N. wniosła opłatę cmentarną za grób (...)w sektorze (...) pole(...) tego cmentarza za okres 31/12/2025-30/12/2041 w wysokości 416 zł.

R. N. w okresie od 1 kwietnia 2021 roku do 31 marca 2023 roku pobierała zasiłek stały w ramach pomocy społecznej i w związku z tym od 1 kwietnia 2021 roku podlegała ubezpieczeniu zdrowotnemu jako świadczeniobiorca, za którego jednostka pomocy społecznej ma obowiązek odprowadzać składki.

(okoliczności niesporne, p. dokumenty w aktach ZUS, pismo pozwanego – k. 52-53, decyzja Wójta Gminy W. – k. 13, orzeczenie (...) w O. z s. w P. – k. 12)

Sąd zważył co następuje.

Zasiłek pogrzebowy jest jednorazowym świadczeniem przysługującym w razie ziszczenia się ryzyka śmierci osób wymienionych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. 2021, poz. 291, dalej: ustawa o emeryturach i rentach) i związaną z tym koniecznością urządzenia pogrzebu; świadczenie to zrekomensować ma koszty pogrzebu osobom lub instytucjom, które je poniosły.

Na podstawie art. 77 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach zasiłek pogrzebowy przysługuje m.in. w razie śmierci ubezpieczonego; osoby pobierającej emeryturę lub rentę; osoby, która w dniu śmierci nie miała ustalonego prawa do emerytury lub renty, lecz spełniała warunki do jej uzyskania i pobierania, a także członek rodziny takiej osoby; zgodnie zaś z treścią art. 77 ust. 2 tej ustawy członkami rodziny są małżonek (wdowa i wdowiec), rodzice, ojczym, macocha oraz osoby przysposabiające, dzieci własne, dzieci drugiego małżonka, dzieci przysposobione i dzieci umieszczone w rodzinie zastępczej oraz inne przyjęte na wychowanie i utrzymanie przed osiągnięciem pełnoletności, rodzeństwo, dziadkowie, wnuki, osoby, nad którymi została ustanowiona opieka prawna.

Niemniej jednak nie było okolicznością sporną, że A. N. w dacie śmierci nie figurował w systemie emerytalno-rentowym, co oznacza, że nie podlegał w tej dacie ubezpieczeniom społecznym (ubezpieczeniu rentowemu, emerytalnemu, chorobowemu i wypadkowemu), nie pobierał emerytury ani renty, a także nie spełniał warunków do ich uzyskania i pobierania. Nie pobierał także zasiłku chorobowego, ani świadczenia rehabilitacyjnego.

Z kolei wnioskodawczyni od 1 kwietnia 2021 roku była objęta tylko ubezpieczeniem zdrowotnym, jako świadczeniobiorca, za którego jednostka pomocy społecznej ma obowiązek odprowadzać składki.

Jak z tego wynika ani wnioskodawczyni ani zmarły A. N. w dacie śmierci nie posiadali statusu osoby ubezpieczonej, a wobec tego nie było podstaw do uwzględnienia odwołania.

Na podstawie § 15 ust. 2 w związku z § 2, § 3 i § 4 ust. 2 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. poz. 18/2019 ze zm.) – należało przyznać pełnomocnikowi wnioskodawczyni kwotę 135 zł, powiększoną o kwotę podatku od towarów i usług wyliczoną według stawki podatku obowiązującego dla tego rodzaju czynności na podstawie przepisów o podatku od towarów i usług, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Z tych wszystkich względów i na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. należało orzec jak w sentencji.